

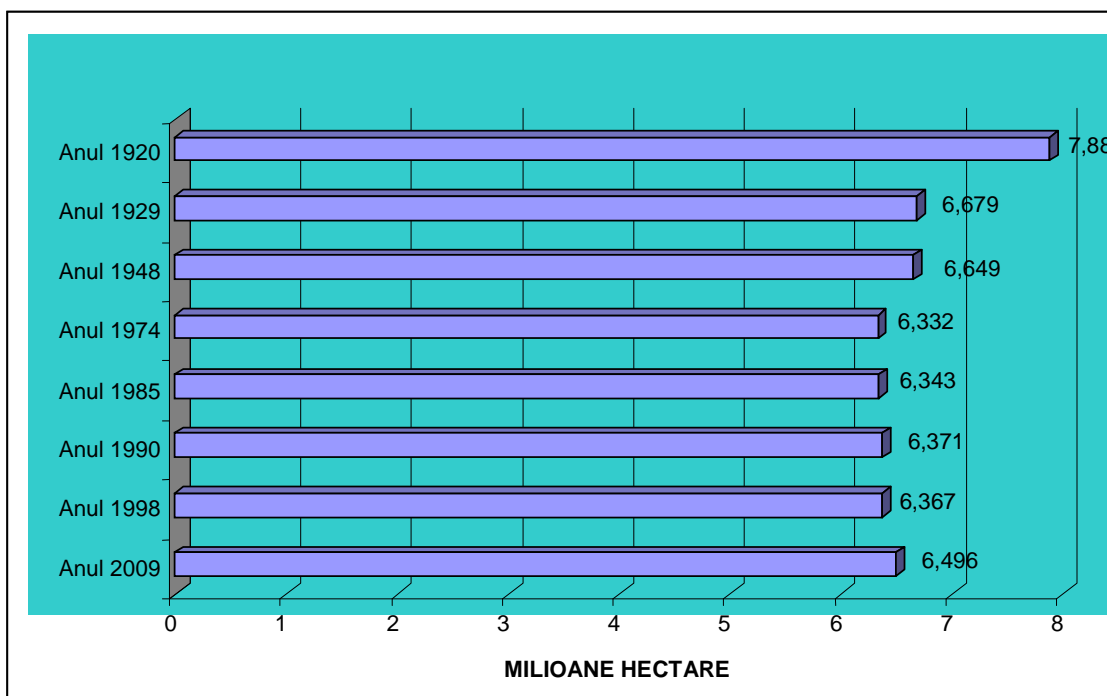
Programul național de împădurire

1. SITUAȚIA ACTUALĂ A PĂDURILOR DIN ROMÂNIA

România avea în 1800 o suprafață de 8,5 mil. ha pădure, adică 36% din teritoriul, suprafață care s-a redus continuu, astfel că s-a ajuns ca în prezent suprafața fondului forestier să fie de 6,496 mil. ha, respectiv 27,3 % din teritoriul țării.

Aceste reduceri s-au înregistrat, în principal, ca urmare a reformei agrare din 1864 și a legii privind înființarea izlazurilor comunale din anul 1920. Astfel, peste un milion de hectare de păduri au fost scoase din fondul forestier, mare parte din ele fiind defrișate, în vederea transformării în pășuni.

Graficul nr.1 Evoluția suprafeței fondului forestier

Condițiile naturale de relief, de substrat litorlogic și de climă specific României, coroborate cu defrișările menționate și cu modul de gospodărire a fondului funciar, au dus la accentuarea proceselor de torențializare a rețelei hidrografice și de eroziune a solului. În numeroase zone ale țării aceste procese, înregistrate cu precădere în regiunile de munte și de dealuri înalte, afectează grav sistemele de lucrări pentru gospodărirea apelor și de interes hidroenergetic, căile de comunicații, diverse localități, instalații industriale, terenuri agricole și silvice, drumuri forestiere, precum și alte obiective economice și sociale.

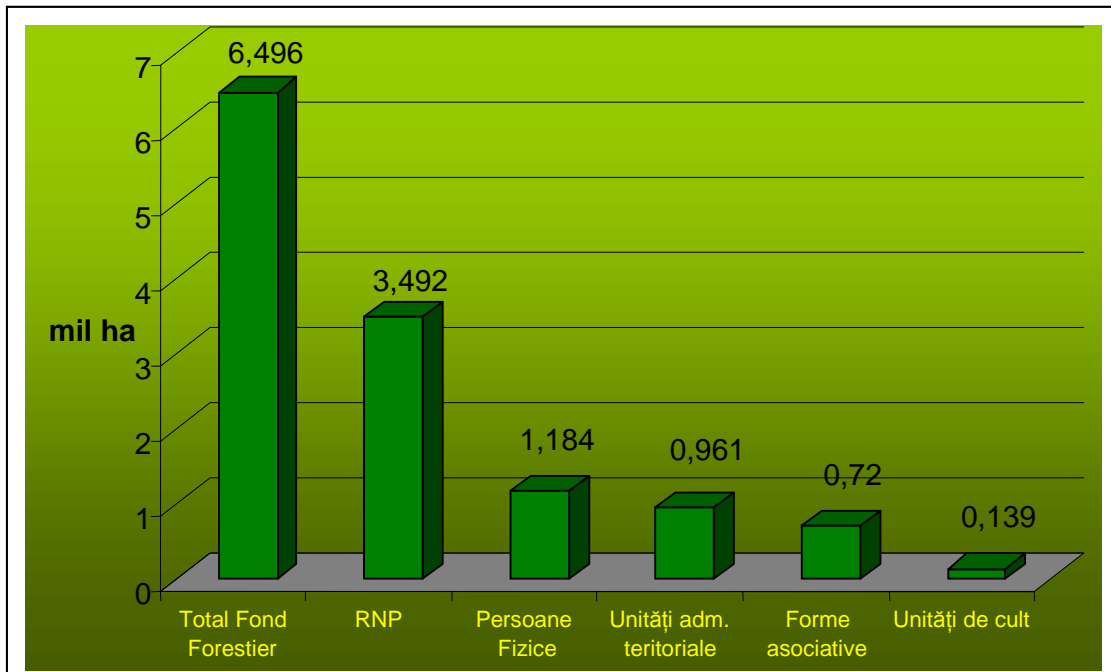
La nivel european, România ocupă locul 13 din punct de vedere al procentului de împădurire, situându-se cu 5,1 procente sub media europeană de 32,4%.

Din punct de vedere al suprafeței de pădure raportată la numărul de locuitori, România se situează pe locul 10 la nivel european cu 0,30 ha/locuitor, primele locuri fiind ocupate de țările nordice Finlanda, Suedia și Norvegia.

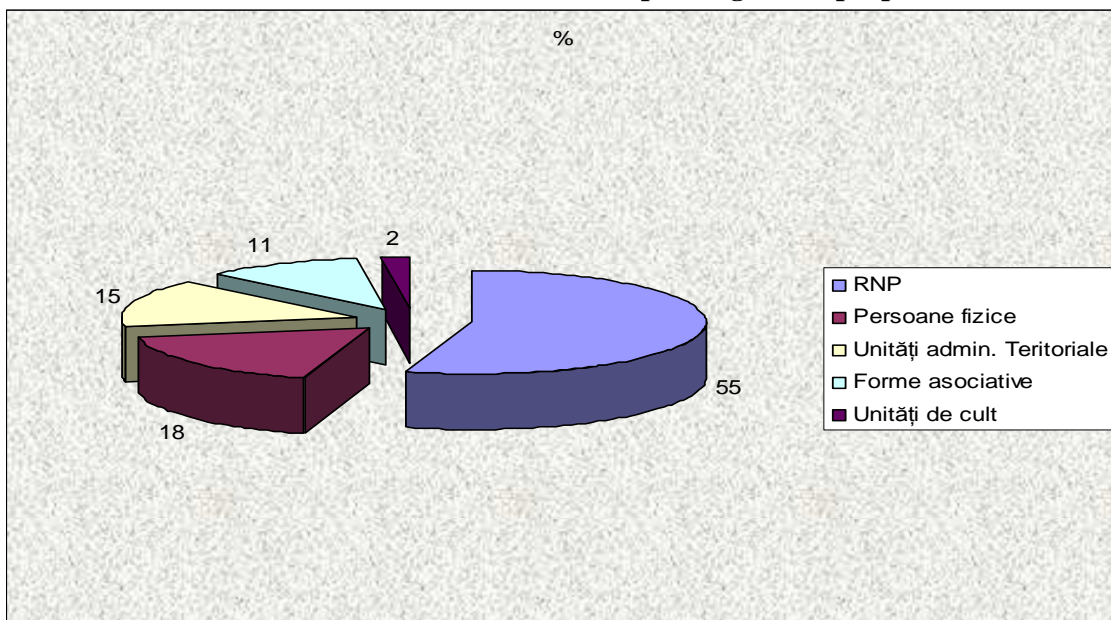
Fondul forestier al României ocupă o suprafață de 6,496 mil. ha, din care suprafața efectiv acoperită cu pădure este de 6,335 mil. ha, restul de 0,161 mil. ha reprezintă terenuri destinate nevoilor de cultură, de producție, administrației silvice, drumuri forestiere, terenuri neproductive, ocupații și litigii, scoateri temporare din fondul forestier.

Pe categorii de proprietate, suprafața fondului forestier național la data de 31 mai 2009 se prezintă astfel :

Graficul nr. 2 Structura fondului forestier pe categorii de proprietate (ha)

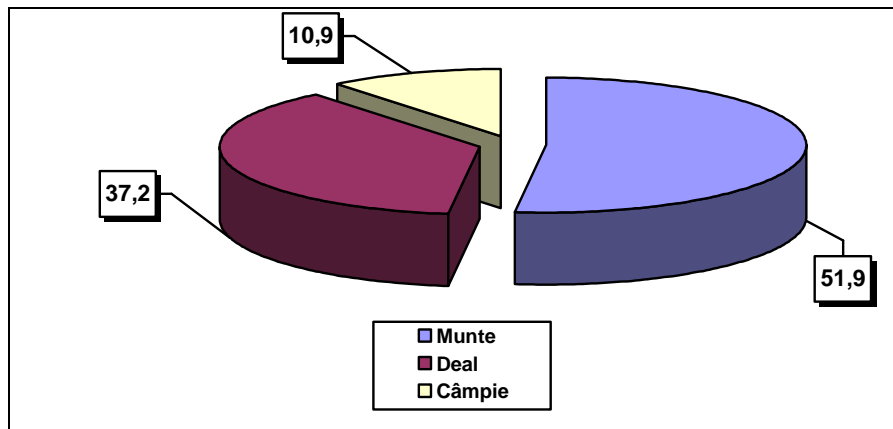
Graficul nr. 3 Structura fondului forestier pe categorii de proprietate (%)

Procesul de retrocedare a terenurilor forestiere către foștii proprietari sau către urmașii acestora este încă în desfășurare. Modificarea regimului de proprietate prezintă interes în legătură cu problema integrității și dezvoltării fondului forestier, dat fiind că noile categorii de proprietari manifestă atitudini diferite în legătură cu menținerea folosinței de pădure și/sau cu o eventuală extindere a acesteia.

Răspândirea pădurilor în teritoriul țării este neuniformă. Acest lucru rezultă din harta vegetației României (prezentată în fig.1) , în care este prezentată repartitia pădurilor pe mari zone geomorfologice. Procente mici de împădurire se înregistrează în zonele de câmpie, cele mai afectate fiind Câmpia de Vest (cu numai 3,2% grad de împădurire), Câmpia Bărăganului (cu numai 3,5% grad de împădurire), Câmpia Moldovei (cu numai 4,1% grad de împădurire), Câmpia Olteniei (cu numai 5,3% grad de împădurire), Câmpia Transilvaniei (cu numai 6,8 grad de împădurire) .

Ponderea pădurilor pe principalele forme de relief se prezintă în graficul (10,9% câmpie, 37,2% deal și 51,9 % la munte).

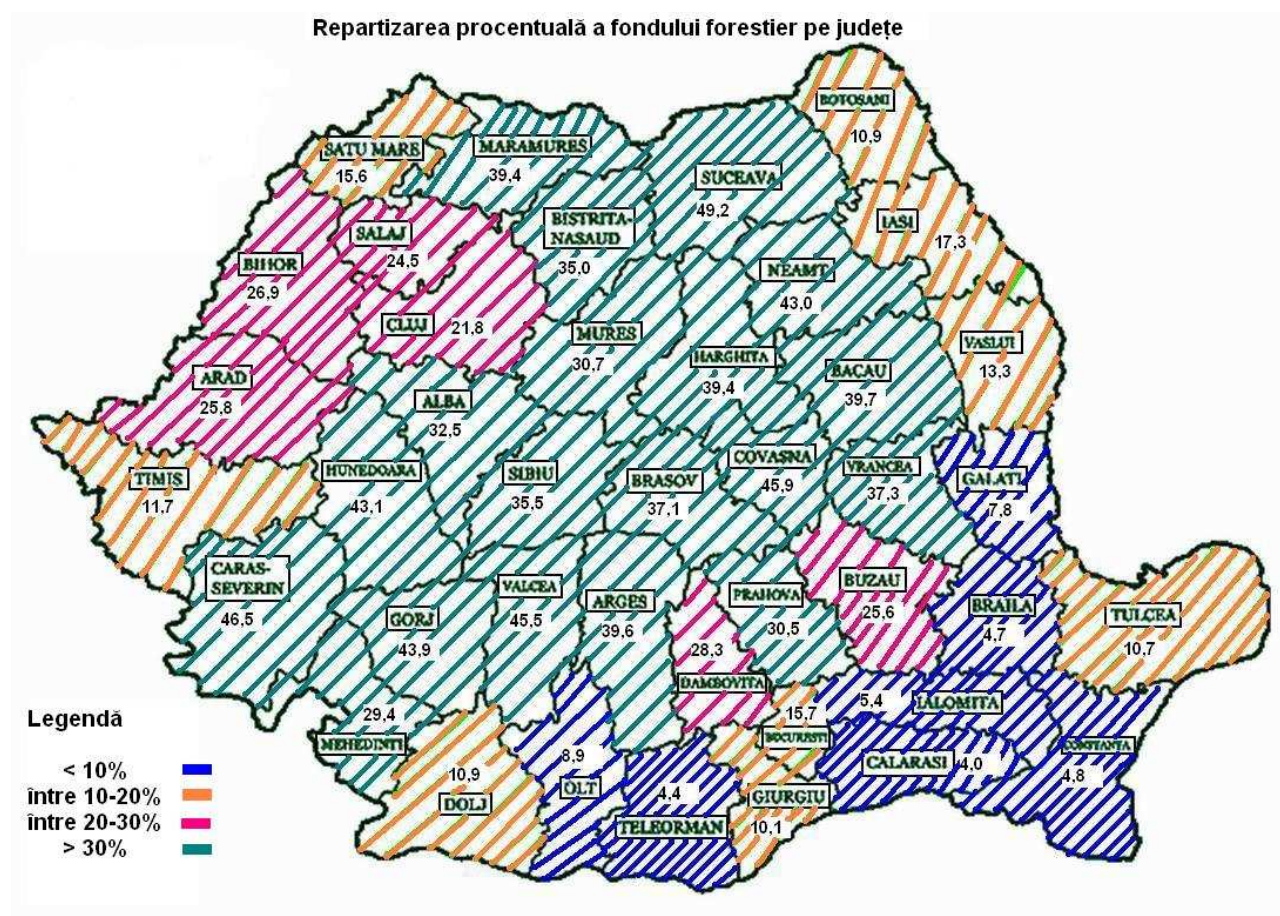

În regiunile de câmpie, defrișările succesive de păduri corelate cu o subfinanțare accentuată a sectorului de îmbunătățiri funciare au dus la apariția secetelor, care în ultimele decenii au devenit, inclusiv ca urmare a schimbărilor climatice la nivel global, din ce în ce mai frecvente și mai prelungite.

Evident, procentele reduse de împădurire se corelează cu secetele frecvente și prelungite din zonele respective, așa cum tăierile masive din unele păduri de munte și despăduririle din zonele de deal și de coline se corelează cu fenomenele de torențialitate, de eroziune și degradare a terenurilor.

La nivelul județelor procentul de împădurire variază în limite foarte mari, de la 4% în județul Călărași până la 49,2% în județul Suceava.

Fig. 2

Conform Legii nr.46/2008 – Codul Silvic, cu modificările și completările ulterioare, județul în care suprafața pădurilor reprezintă mai puțin de 16% din suprafața totală a acestuia reprezintă *zonă deficitară în păduri*.

În baza informațiilor statistice SILV 1 la data de 31 decembrie 2009 următoarele 15 județe reprezintă zone deficitare în păduri:

Tabelul nr.1

Nr. crt.	Zonă deficitară în păduri - Județul	Procent de pădure din suprafața totală a județului
1	CĂLĂRAȘI	4,0
2	TELEORMAN	4,4
3	BRĂILA	4,7
4	CONSTANȚA	4,8
5	IALOMIȚA	5,4
6	GALAȚI	7,8
7	OLT	8,9
8	GIURGIU	10,1
9	TULCEA	10,7
10	BOTOȘANI	10,9
11	DOLJ	10,9
12	TIMIȘ	11,7
13	VASLUI	13,3
14	SATU MARE	15,6
15	ILFOV	15,7

2. NECESITATEA CREȘTERII SUPRAFETELOR ACOPERITE CU VEGETAȚIE FORESTIERĂ

Ponderea redusă a pădurilor și a celorlalte terenuri cu vegetație forestieră precum și răspândirea neuniformă a acestora în teritoriul țării favorizează fenomenele de eroziune, cu efecte economice și sociale negative.

Pe fondul unor dificultăți de ordin social și legislativ și al lipsei capacităților instituționale și financiare la mare parte din deținătorii de păduri sau de terenuri care ar trebui împădurite, investițiile în domeniul îmbunătățirilor funciare și în domeniul forestier din ultimii 19 ani au fost reduse.

Creșterea suprafeței ocupată cu vegetație forestieră este necesară, în principal, pentru reabilitarea unor zone puternic afectate de fenomenele de eroziune, ca urmare a restrângerii sub limitele acceptabile a suprafeței ocupate de vegetația forestieră. În regiunile de munte și de dealuri înalte, restrângerea vegetației forestiere a determinat fenomene de torențializare și puternice degradări de terenuri, prin erodări și alunecări, asociate și cu alți factori perturbători. În regiunile de câmpie, dispariția în proporție și mai mare a pădurilor a dus la secete frecvente și prelungite, cu efecte negative asupra producției agricole și asupra condițiilor generale de mediu și de viață.

Creșterea suprafețelor de păduri contribuie semnificativ la diminuarea efectului schimbărilor climatice, și la adaptarea la acestea, prin sporirea stocării carbonului pe termen lung în structuri forestiere și echilibrarea bilanțului național al emisiilor gazelor cu efect de seră.

Rolul pădurilor în ciclul global al carbonului a fost pus în lumină după Conferințele de la Rio de Janeiro și Kyoto în care au fost emise semnale de alarmă în privința necesității de a reduce pe cât posibil sporirea concentrației în dioxid de carbon din atmosferă. Două mecanisme complementare sunt vizate: reducerea emisiilor antropice și sporirea nivelului de absorbție.

În anul 2005, pădurile acoperau la nivel global 3,95 miliarde de hectare (circa 30% din suprafața Pământului) și conțineau mai mult de jumătate din carbonul acumulat în ecosistemele terestre. Se poate spune că orice pădure reprezintă un „rezervor” de carbon, indiferent de condițiile ecologice sau de performanțele silviculturii aplicate. Însă, acțiunile umane și factorii naturali au consecințe asupra acestui „rezervor”, consecințe ce duc fie la sporirea, fie la micșorarea lui.

Carbonul din lemn nu este stocat pentru totdeauna din atmosferă, deoarece lemnul este distrus într-un termen mai lung sau mai scurt, în funcție de utilizarea lui (lemn de foc, hârtie, construcții etc.). De asemenea, în pădurile ne-exploatate, lemnul mort cade la sol și este degradat. Așadar, pe diverse căi, carbonul ajunge totdeauna din nou în atmosfera. Rolul pădurilor în ciclul carbonului este de a stoca/imobiliza o cantitate de carbon care nu se va mai regăsi în atmosferă, indiferent de bilanțul lor anual. Se consideră că stocajul de carbon în solurile forestiere din zonele temperate este mult mai stabil și permanent, dar este mai mic în comparație cu cel din lemn. Acest principiu explică de ce despăduririle sunt considerate drept acțiunile umane cele mai dăunătoare, iar împăduririle cele mai eficiente. Nu mai puțin de o treime din emisiile de gaze cu efect de seră ar fi reprezentate, la nivelul mondial, din despăduriri, după Comisia Interguvernamentală pentru Schimbarea Climei.

În prezent există un număr mare de programe internaționale de cercetare de foarte mare amploare, cu scopul de a estima bilanțul anual de carbon al pădurilor și influențele umane și naturale (cu prioritate cele climatice) asupra lui. Din păcate, în astfel de programe nu au fost implicate și instituții din România. Primul proiect de cercetare care va integra în mod explicit cercetători și pădurile României a fost depus la Comunitatea Europeană și va începe în anul 2010, dacă se va obține finanțarea corespunzătoare.

Estimarea cantităților anuale de carbon absorbite de pădure este foarte dificilă, deoarece reprezintă o diferență mică dintre două fluxuri imense care sunt: **emisia** - prin respirație, ardere etc. și **absorbția** - prin fotosinteză. În ultimele decenii s-au dezvoltat metode sofisticate ce permit estimarea bilanțului de carbon anual cu aplicație în cercetare.

Se poate spune că pădurile au un rol dublu în ciclul global al carbonului. Primul este de stocare a carbonului, în lemn și în solurilor forestiere, iar cel de-al doilea este de a furniza resurse materiale și energetice regenerabile.

Cunoașterea contribuției pădurilor la bilanțul de carbon constituie un indicator relativ recent, dar deosebit de important pentru a caracteriza gestionarea durabilă a pădurilor. Cercetările ce se vor efectua în cadrul inventarului forestier național și a proiectelor complementare vor putea oferi criterii pertinente de evaluare a impactului intervențiilor silviculturale asupra emisiei și absorbției gazelor cu efect de seră. Se vor putea astfel analiza practicile curente de gestionare a pădurilor și din perspectiva modului în care acestea influențează bilanțul de carbon. Pe de altă parte, cunoașterea contribuției pădurilor la bilanțul de carbon poate constitui un argument important pentru scoaterea în evidență a multifuncționalității pădurilor. Deținătorii de pădure pot cuantifica și găsi modalitățile de valorificare economică a funcției de stocare a carbonului, obținând astfel venituri prin activități cu un impact minim asupra ecosistemelor forestiere.

Creșterea suprafeței forestiere a țării trebuie să se realizeze în principal, prin împădurirea unor terenuri degradate și a unor terenuri marginale, inapte pentru o agricultură eficientă, precum și prin crearea de perdele forestiere de protecție pentru culturile agricole, pentru cursurile de apă și căile de comunicație, pentru protecția antierozională a terenurilor în pantă etc.

Modalitățile de creștere a suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră sunt următoarele:

1. Împădurirea terenurilor degradate inapte pentru o agricultură eficientă.

Potrivit unor studii realizate de Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului, la nivel național sunt estimate 2.170 mii ha terenuri degradate, cele mai multe fiind situate în zonele de deal și de munte . Suprafețe mari de terenuri degradate se găsesc în Podișul Getic, Subcarpații Munteniei, Podișul Someșan, Podișul Transilvaniei, Subcarpații Moldovei, Câmpia și Podișul Moldovei, Dobrogea .

Una din principalele funcții ale pădurii o reprezintă protecția solului împotriva eroziunii, îmbunătățirea bilanțului hidric și asigurarea purității apelor, aerului, ameliorarea factorilor climatici, producând totodată surse de materii prime pentru nevoile populației și economiei naționale.

Între pădure și sol este o intercondiționare reciprocă, prin rădăcinile sale pădurea contribuie la dezagregarea rocilor, la formarea solurilor, întreținerea umidității și îmbunătățirea structurii edafice. Pădurile protejează stâncăriile, terenurile cu alunecare și eroziune de adâncim, grohotișurile, nisipurile mobile, terenurile predispuse la avalanșe și înmlăștinări, zonele de stepă și silvostepă, terenurile de la mare altitudine, cu condiții extreme de vegetație sau expuse poluării industriale.

Solurile de pădure sunt mai bogate în substanțe asimilabile pentru plante, rezultate din resturile vegetale și animale care se acumulează anual.

Defrișarea pădurilor din perioada anilor 1920 – 1948, mai ales în județele Vrancea, Vaslui, Argeș, Olt, Gorj, Dolj, Mureș și Cluj a fost una din cauzele principale ale extinderii eroziunii în România.

Ecosistemele forestiere instalate pe terenuri degradate sunt în cea mai mare parte artificiale, de tip provizoriu sau tranzitoriu către ecosistemele zonale, având ca principal obiectiv oprirea proceselor de degradare a terenului și ameliorarea condițiilor staționale.

2. Înființarea de perdele forestiere de protecție a cursurilor de apă și căilor de comunicație, a culturilor agricole împotriva factorilor climatici dăunători și pentru protecția antierozională a terenurilor în pantă etc.

În țara noastră primele preocupări privind studiul eficienței economice a folosirii perdelelor forestiere de protecție în agricultură au fost inițiate la începutul secolului XX.

Perdelele forestiere de protecție asigură o eficientă protecție a câmpului agricol atunci când sunt amplasate sub formă de rețea.

Instalarea perdelelor forestiere pentru protecția câmpurilor agricole a plecat de la ideea fixării nisipurilor și solurilor nisipoase ca urmare a mobilității acestora, a spulberării și pericolului de eroziune eoliană.

Posibilitățile de creștere a suprafețelor cu vegetație forestieră prin crearea de perdele forestiere de protecție este în prezent limitată datorită inexistenței planurilor cadastrale, a evidențelor cu proprietarii la nivelul localităților și a refuzului proprietarilor de terenuri de a permite înființarea culturilor forestiere. Realizarea cadastrului agricol și forestier la nivelul țării

conduce la înființarea unor importante suprafețe de perdele forestiere de protecție, cu efecte sociale și economice favorabile.

Realizarea lucrărilor de cadastru pentru terenurile agricole și forestiere va conduce la înființarea unor importante suprafețe de perdele forestiere de protecție, cu efecte sociale și economice favorabile.

3. Crearea de noi păduri pe terenurile cu folosințe agricole.

În vederea prevenirii pagubelor produse de factorii naturali dăunători, reducerii eroziunii solurilor, îmbunătățirii capacității de retenție a apei, creșterii calității aerului și producerii de lemn în Programul Național de Dezvoltare Rurală a fost inclusă Măsura 221 Prima împădurire a terenurilor agricole.

Prin această măsură se urmărește creșterea suprafețelor de pădure, în scopul îmbunătățirii condițiilor de mediu din spațiul rural prin folosirea și gospodărirea durabilă a terenului prin împădurire.

3. ACȚIUNILE DE ÎMPĂDURIRE ÎN VEDEREA CREȘTERII SUPRAFETELOR ACOPERITE CU VEGETAȚIE FORESTIERĂ DESFĂȘURATE ÎN PERIOADA 2000 – 2009

3.1. ÎMPĂDURIREA TERENURILOR DEGRADATE

În perioada 1990 – 2009 s-au împădurit la nivel național, în vederea extinderii suprafețelor de pădure, 30.586 ha terenuri degradate (cca 1.529 ha/an). În perioada 1990 – 2000, s-a împădurit o suprafață de 5.250 ha terenuri degradate, proprietate publică a statului preluate în administrare de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva de la Agenția Domeniilor Statului.

Față de o medie de 477 ha/an împădurite în perioada 1990-2000, în perioada 2001 - 2009 s-au realizat 25.336 ha împăduriri pe terenuri degradate (2.815 ha/an).

Dacă până în anul 2004 acțiunea de împădurire a terenurilor degradate s-a axat numai pe terenurile proprietate publică a statului, începând din anul 2005 împădurirea terenurilor degradate a vizat și alte categorii de deținători de terenuri decât statul, lucrările de proiectare și de împădurire derulându-se pentru prima dată prin inspectoratele teritoriale de regim silvic și de vânătoare din structura autorității publice centrale care răspunde de silvicultură.

În vederea diminuării acțiunii factorilor climatici nefavorabili și a degradării de orice natură a solului, autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură a acționat, și acționează în continuare pentru identificarea și delimitarea de terenuri degradate, inapte pentru agricultură, în vederea ameliorării acestora prin împădurire.

Această acțiune a avut în vedere două categorii de deținători ai terenurilor :

1. Identificarea terenurilor degradate, inapte pentru agricultură, aflate în administrarea Agenției Domeniilor Statului și trecerea acestora în administrarea Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva, în vederea împăduririi, cu finanțare de la bugetul de stat și/sau din Fondul de ameliorare a fondului funciar cu destinație silvică;

2. Identificarea terenurilor degradate, inapte pentru agricultură, aflate în proprietatea unităților administrativ – teritoriale și persoanelor fizice, în vederea împăduririi, cu finanțare de la bugetul de stat și/sau din Fondul de ameliorare a fondului funciar cu destinație silvică.

În anul 2009, s-au împădurit 1.026 ha terenuri degradate, din care 311 ha proprietate publică a statului, preluate în administrare de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva de la Agenția Domeniilor Statului, și 715 ha terenuri degradate aflate în proprietatea unităților administrativ teritoriale și persoanelor fizice.

Programul național de împădurire va tine seama în prioritizarea acțiunilor de împădurire de Strategia de management a riscului la inundații și a Planului de acțiune pentru limitarea efectelor negative ale viiturilor.

3.2. ÎNFIINȚAREA PERDELELOR FORESTIERE DE PROTECȚIE

Autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură este coordonatorul Programului de realizare a Sistemului național al perdelelor forestiere de protecție.

În perioada 2000 – 2009 s-au realizat perdele forestiere de protecție pe o suprafață de 1.107 ha.

În conformitate cu prevederile H.G. nr.994/2004, s-au realizat în perioada 2005 - 2006 documentațiile tehnico-economice pentru înființarea unei suprafețe de 19.965 ha perdele forestiere de protecție, din care 3.460 ha perdele forestiere de protecție a căilor de comunicații împotriva înzăpezirii și 16.505 ha perdele forestiere de protecție a câmpului împotriva factorilor climatici dăunători (4.496 ha în județul Teleorman, 5.006 ha în județul Olt, 5.000 ha în județul Dolj și 2.003 ha în județul Mehedinți) .

Tot în anul 2006 s-au realizat studiile de fundamentare a necesității înființării perdelelor forestiere de protecție a câmpului în județele Constanța (3.770 ha), Tulcea (1.160 ha) și Ilfov (240 ha), studii care s-au aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1343/2007.

Identificarea proprietarilor pe ale căror terenuri urmează să se realizeze perdelele forestiere de protecție și obținerea acordului acestora, reprezintă o etapă fără de care nu se pot realiza perdelele forestiere de protecție.

Această etapă nu a putut fi realizată datorită situațiilor neclare a proprietăților funciare existente la nivelul unităților administrativ-teritoriale. Principalele cauze identificate sunt următoarele:

- necunoașterea la nivelul unităților administrativ – teritoriale a proprietarilor;
- inexistența planurilor cadastrale cu evidența proprietarilor;
- dezbateri succesoriale ale moștenirilor neefectuate;
- vânzarea repetată a terenurilor, fără înregistrarea la nivel local a proprietarului;
- proprietari plecați din țară sau cu domiciliul necunoscut.

Mai mult, proprietarii de terenuri agricole sunt foarte reticenți la acțiunea de realizare a perdelelor forestiere datorită divizării proprietăților funciare, a limitării accesului la proprietăți, în unele cazuri și a temerii, nejustificate, că prin înființarea acestor perdele proprietarii își vor pierde dreptul de proprietate asupra terenurilor respective.

În vederea obținerii acordurilor de la proprietarii de terenuri agricole pentru înființarea perdelelor forestiere de protecție, prin Legea nr. 46/2008 – Codul Silvic s-au prevăzut următoarele:

-acordarea de la bugetul de stat a unei compensații a pierderii de venit, în cuantum de 10 ori prețul mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior, pe hectar, corespunzător suprafeței efectiv ocupate de perdelele forestiere de protecție, pentru persoanele fizice și juridice care sunt de acord cu realizarea perdelelor forestiere de protecție pe terenurile deținute.

- administrarea perdelelor forestiere de protecție prin ocoalele silvice aflate în structura Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva și asigurarea contravalorii lucrărilor de administrare de la bugetul de stat;

Cele două metodologii de finanțare au fost aprobate conform procedurilor legale în trimestrul IV al anului 2008 prin O.M. nr.649/2008 și respectiv O.M. nr. 706/2008.

Cu toate acestea, considerăm că acțiunea de identificare a proprietarilor pe ale căror terenuri urmează să se realizeze perdele forestiere de protecție și de solicitare a acordurilor acestora nu se va putea realiza nici în viitor fără sprijinul nemijlocit al autorităților locale și județene.

În cazurile în care persoanele fizice sau juridice, care dețin terenuri agricole proprietate privată, nu sunt de acord cu executarea lucrărilor de înființare a perdelelor forestiere de protecție, a căror necesitate a rezultat din studiile întocmite în acest sens și aprobate prin hotărâri ale Guvernului, aceste terenuri se pot expropria pentru cauză de utilitate publică.

În acest scop, autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură a elaborat un proiect de lege în vederea urgentării procedurilor de expropriere pentru cauză de utilitate publică, a terenurilor pe care se vor realiza perdelele forestiere de protecție.

După adoptarea acestei legi și în funcție de alocațiile financiare prevăzute în bugetul autorității publice centrale care răspunde de silvicultură pentru această acțiune, se vor reactualiza documentațiile tehnico - economice elaborate până în prezent și se va relua procedura de identificare a proprietarilor și de solicitare a acordurilor necesare realizării perdelelor forestiere de protecție.

În prezent posibilitățile de realizare a perdelelor forestiere de protecție sunt foarte reduse din lipsa cadastrului, a evidențelor cu proprietarii de la nivelul localităților și de refuzul proprietarilor de terenuri de a permite înființarea perdelelor forestiere de protecție.

*

*

*

Pornind de la dificultățile întâmpinate până în prezent, pentru îndeplinirea obiectivului privind creșterea suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră este necesară îndeplinirea a trei categorii de măsuri : legislative, organizatorice, financiare.

3.3. MĂSURI LEGISLATIVE

Promovarea și adoptarea unor reglementări privind împădurirea terenurilor degradate și perdelele forestiere de protecție.

1. Legea privind împădurirea terenurilor degradate

Prin art. 139 lit.c) din Legea nr.46/2008 – Codul Silvic s-a abrogat Ordonanța Guvernului nr.81/1998 privind unele măsuri pentru ameliorarea prin împădurire a terenurilor degradate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.107/1999. Practic, prin abrogarea acestei ordonanțe cadrul legal necesar realizării lucrărilor de împădurire a terenurilor degradate era total insuficient.

Pornind de faptul că singurele prevederi care mai reglementau acțiunile de împădurire a terenurilor degradate se regăseau în Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar, republicată cu modificările și completările ulterioare și în Hotărârea Guvernului nr. 786/1993 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea grupelor de terenuri care intră în perimetrele de ameliorare, precum și componența, funcționarea și atribuțiile comisiilor de specialiști constituite pentru delimitarea perimetrelor de ameliorare autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură a considerat necesar elaborarea unei legi care să reglementeze împădurirea terenurilor degradate.

În acest scop autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură a elaborat și Parlamentul României a adoptat Legea nr.100/2010, privind împădurirea terenurilor degradate, care a fost publicată în Monitorul Oficial al României nr.376/2010.

2. Legea privind unele măsuri pentru realizarea Sistemului național al perdelelor forestiere de protecție

Înființarea perdelelor forestiere de protecție este obligatorie, atât pentru persoanele fizice cât și pentru cele juridice.

În cazul în care deținătorii de terenuri agricole nu sunt de acord cu realizarea perdelelor forestiere de protecție pe terenurile deținute, acestea se pot expropria în conformitate cu prevederile Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică.

Întrucât, procedura de expropriere prevăzută de Legea nr.33/1994 durează foarte mult (minim 12 luni dacă nu este contestată în instanță de către proprietarii terenurilor), prin această lege se dorește crearea unei procedurii, mai rapide, de expropriere pentru cauză de utilitate publică în cazul perdelelor forestiere de protecție.

3.4. MĂSURI ORGANIZATORICE

În vederea realizării obiectivului privind creșterea sprafetelor acoperite cu vegetație forestieră, autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură va acționa cu prioritate pentru identificarea de terenuri degradate sau agricole apte pentru a fi împădurite cu acordul proprietarilor prin:

1. **Inițierea unei campanii de informare a proprietarilor de terenuri și conștientizarea acestora cu privire la drepturile și obligațiile care le revin prin împădurirea acestora.**

Proprietarii de terenuri degradate incluse în perimetrele de ameliorare rămân în continuare proprietari ai acestor terenuri și sunt scutiți de plata taxelor și impozitelor pe perioada cât durează ameliorarea terenurilor.

Proprietarii de terenuri agricole pe care se realizează perdele forestiere de protecție rămân în continuare proprietari ai acestor terenuri și sunt scutiți de la plata impozitelor și taxelor pentru terenurile respective.

În plus, beneficiază de o compensare pentru pierderile de venit și de asigurarea administrării perdelelor forestiere de către RNP – Romsilva.

2. **Continuarea acțiunii de identificare, delimitare a terenurilor degradate, inapte pentru agricultură și constituirea de perimetre de ameliorare în vederea împăduririi.**

Autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, în colaborare cu Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, Agenția Domeniilor Statului, Consiliile Județene și Instituțiile Prefectului de la nivelul județelor a inițiat o amplă acțiune de identificare a terenurilor agricole devenite inapte pentru agricultură, dar care pot fi ameliorate prin împădurire și constituirea acestora în perimetre de ameliorare. Până în prezent s-au identificat 33 mii ha terenuri degradate și acțiunea continuă.

În plus, pentru suprafața de 7.000 ha sunt întocmite documentațiile tehnico-economice pentru împădurirea terenurilor degradate, pentru care nu este asigurată însă finanțarea.

3. **Achiziția de terenuri agricole, în numele statului, prin Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, finanțate din Fondul de conservare și regenerare constituit conform Codului Silvic, în vederea împăduririi.**

Regia Națională a Pădurilor – Romsilva a achiziționat în perioada 2005 – 2008 suprafața de 1.227 ha terenuri agricole degradate:

- în anul 2005 suprafața de 105 ha;
- în anul 2006 suprafața de 795 ha;
- în anul 2007 suprafața de 322 ha;
- în anul 2008 suprafața de 5 ha

4. **Continuarea acțiunii de elaborare a studiilor de fundamentare a necesității înființării perdelelor forestiere de protecție și aprobarea acestora prin hotărâri ale Guvernului.**

În prezent sunt realizate studii de fundamentare a necesității înființării perdelelor forestiere de protecție pentru județele: Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Ilfov, Constanța și Tulcea.

Pentru stabilirea suprafețelor de perdele necesare considerăm că mai trebuie realizate studii de fundamentare pentru județele : Giurgiu, Călărași, Ialomița, Brăila, Galați, Buzău (zona de câmpie) și Vrancea (zona de câmpie).

6. **Organizarea producerii puiștilor necesari lucrărilor de împăduriri**, în pepinierele silvice din cadrul Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva și în pepinierele private autorizate;

7. **Inițierea procedurilor de expropriere pentru cauză de utilitate publică**, a proprietarilor pe ale căror terenuri este necesară înființarea perdelelor proestiere de protecție.

3.5. MĂSURI FINANCIARE

Creșterea suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră presupune cheltuieli mari privind obținerea terenurilor (prin cumpărare sau expropriere), elaborarea documentațiilor tehnico-economice, împădurirea și întreținerea culturilor până la închiderea stării de masiv, respectiv 4 – 6 ani.

Astfel, pe lângă problemele legate de cadastru, asigurarea de către Guvern a finanțării lucrărilor de împăduriri reprezintă o condiție obligatorie pentru realizarea obiectivului privind creșterea suprafețelor acoperite cu vegetație forestieră.

Sursele de finanțare propuse pentru realizarea lucrărilor de împăduriri sunt următoarele:

- **Bugetul de stat**

Ca urmare a recesiunii economice care afectează economia mondială în general și economia națională în special încasările la bugetul de stat s-au diminuat. În aceste condiții și fondurile alocate în anii 2009 și 2010 pentru împăduriri au scăzut.

- **Fondul de ameliorare a fondului funciar cu destinație silvică, constituit conform art. 88 din Legea nr.18/1991 , republicată cu modificări și completări.**

Ca urmare a scutirilor de taxe pentru scoaterile definitive sau temporare din fondul forestier național a terenurilor necesare realizării drumurilor naționale și autostrăzilor și a terenurilor pentru pârtiile de schii, precum și datorită dificultăților de ordin economic cu care se confruntă România în prezent, încasările în acest fond sunt foarte reduse.

- **Fondul pentru Mediu, constituit conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.196/2005, cu modificările și completările ulterioare**

Fondul pentru mediu este un instrument economico-financiar destinat susținerii și realizării proiectelor și programelor pentru protecția mediului. Conform prevederilor art.13¹ alin (1) lit. e) din O.U.G. nr.196/2005 privind Fondul pentru mediu, din sumele provenind din taxa pe poluare pentru atovehicule se finanțează și proiecte privind împădurirea terenurilor agricole degradate.

- **Fondurile europene prevăzute de Programul Național de Dezvoltare Rurală, respectiv Măsura 221 – Prima împădurire a terenurilor agricole**

Pe lângă finanțările ce se pot asigura de la bugetul de stat și din Fondul de ameliorare a fondului funciar cu destinație silvică, în anul 2010 va fi lansată **Măsura „Prima împădurire a terenurilor agricole”, cod 221 din Programul Național de Dezvoltare Forestieră.**

Măsura vizează terenurile cu destinație și folosință agricolă și pajiști permanente, care prezintă un randament scăzut la hectar și/sau risc major de degradare datorită unor factori de mediu, în special datorită formării viiturilor cu caracter torențial și al eroziunii și constă în înființarea de plantații forestiere pe 49.300 hectare.

Prin această măsură se poate acorda sprijin financiar public, nerambursabil, în valoare de 229,3 milioane de euro.

Evaluarea costurilor necesare realizării lucrărilor de împăduriri

Nr. crt.	Categoriile de terenuri	Suprafața ha	Costuri lei/ha	Valoarea lucrărilor de împădurire, mii lei	Surse de finanțare
ANUL 2010					
1	Împăduriri terenuri degradate preluate de RNP – Romsilva în administrare de la ADS și terenuri cumpărate	800	8.000	6.400	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
2	Împăduriri terenuri degradate deținute de persoane fizice și consilii locale	200	8.000	1.600	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
3	Împădurirea terenurilor agricole degradate deținute de asociații de proprietari, unități administrativ teritoriale, composesorate, unități de învățământ, unități de cult	1.000	8.000	8.000	-Fondul pentru mediu
Total 2010		2.000		16.000	
ANUL 2011					
1	Împăduriri terenuri degradate preluate de RNP – Romsilva în administrare de la ADS și terenuri cumpărate	200	8.000	1.600	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
2	Împăduriri terenuri degradate deținute de persoane fizice și consilii locale	200	8.000	1.600	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
3	Împădurirea terenurilor agricole	10.400	8.000	83.200	-Măsura 221
4	Împădurirea terenurilor agricole degradate deținute de asociații de proprietari, unități administrativ teritoriale, composesorate, unități de învățământ, unități de cult	10.000	8.000	80.000	-Fondul pentru mediu
5	Înființarea perdelelor forestere de protecție	200	12.000	2.400	-Buget de stat
Total 2011		21.000		168.800	

Nr. crt.	Categoriile de terenuri	Suprafața ha	Costurile/ha	Valoarea lucrărilor de împădurire, mii lei	Surse de finanțare
ANUL 2012					
1	Împăduriri terenuri degradate preluate de RNP – Romsilva în administrare de la ADS și terenuri cumpărate	200	8.000	1.600	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
2	Împăduriri terenuri degradate deținute de persoane fizice și consilii locale	200	8.000	1.600	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
3	Împădurirea terenurilor agricole	14.200	8.000	113.600	-Măsura 221
4	Împădurirea terenurilor agricole degradate deținute de asociații de proprietari, unități administrativ teritoriale, composesorate, unități de învățământ, unități de cult	10.000	8.000	80.000	-Fondul pentru mediu
5	Înființarea perdelelor forestere de protecție	400	12.000	4.800	-Buget de stat
Total 2012		25.000		201.600	
PERIOADA 2013 - 2016					
1	Împăduriri terenuri degradate preluate de RNP – Romsilva în administrare de la ADS și terenuri cumpărate	4.000	8.000	32.000	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
2	Împăduriri terenuri degradate deținute de persoane fizice și consilii locale	4.000	8.000	32.000	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
3	Împădurirea terenurilor agricole	24.700	8.000	197.600	-Măsura 221
4	Împădurirea terenurilor agricole degradate deținute de asociații de proprietari, unități administrativ teritoriale, composesorate, unități de învățământ, unități de cult	40.000	8.000	320.000	-Fondul pentru mediu
5	Înființarea perdelelor forestere de protecție	2.300	12.000	27.600	-Buget de stat
Total 2013 - 2016		75.000		609.200	

Nr. crt.	Categoriile de terenuri	Suprafața ha	Costuri lei/ha	Valoarea lucrărilor de împădurire, mii lei	Surse de finanțare
PERIODA 2017 - 2020					
1	Împăduriri terenuri degradate preluate de RNP – Romsilva în administrare de la ADS și terenuri cumpărate	8.000	8.000	64.000	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
2	Împăduriri terenuri degradate deținute de persoane fizice și consilii locale	8.000	8.000	64.000	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
3	Împădurirea terenurilor agricole degradate deținute de asociații de proprietari, unități administrativ teritoriale, composesorate, unități de învățământ, unități de cult	40.000	8.000	320.000	-Fondul pentru mediu
4	Înființarea perdelelor forestere de protecție	4.000	12.000	48.000	-Buget de stat
Total 2017 - 2020		60.000		496.000	
PERIODA 2021 - 2024					
1	Împăduriri terenuri degradate preluate de RNP – Romsilva în administrare de la ADS și terenuri cumpărate	8.000	8.000	64.000	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
2	Împăduriri terenuri degradate deținute de persoane fizice și consilii locale	8.000	8.000	64.000	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
3	Împădurirea terenurilor agricole degradate deținute de asociații de proprietari și unități administrativ teritoriale	40.000	8.000	320.000	-Fondul pentru mediu
4	Înființarea perdelelor forestere de protecție	6.000	12.000	72.000	-Buget de stat
Total 2021 - 2024		62.000		520.000	

Nr. crt.	Categoriile de terenuri	Suprafața ha	Costurile/ha	Valoarea lucrărilor de împădurire, mii lei	Surse de finanțare
PERIODA 2025 - 2028					
1	Împăduriri terenuri degradate preluate de RNP – Romsilva în administrare de la ADS și terenuri cumpărate	8.000	8.000	64.000	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
2	Împăduriri terenuri degradate deținute de persoane fizice și consilii locale	8.000	8.000	64.000	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
3	Împădurirea terenurilor agricole degradate deținute de asociații de proprietari, unități administrativ teritoriale, composesorate, unități de învățământ, unități de cult	40.000	8.000	320.000	-Fondul pentru mediu
4	Înființarea perdelelor forestere de protecție	8.000	12.000	96.000	-Buget de stat
Total 2025 - 2028		64.000		544.000	
PERIODA 2029 - 2032					
1	Împăduriri terenuri degradate preluate de RNP – Romsilva în administrare de la ADS și terenuri cumpărate	8.000	8.000	64.000	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
2	Împăduriri terenuri degradate deținute de persoane fizice și consilii locale	8.000	8.000	64.000	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
3	Împădurirea terenurilor agricole degradate deținute de asociații de proprietari, unități administrativ teritoriale, composesorate, unități de învățământ, unități de cult	40.000	8.000	320.000	-Fondul pentru mediu
4	Înființarea perdelelor forestere de protecție	8.000	12.000	96.000	-Buget de stat
Total 2029 - 2032		64.000		544.000	

Nr. crt.	Categoriile de terenuri	Suprafața ha	Costuri lei/ha	Valoarea lucrărilor de împădurire, mii lei	Surse de finanțare
PERIODA 2033 - 2035					
1	Împăduriri terenuri degradate preluate de RNP – Romsilva în administrare de la ADS și terenuri cumpărate	6.000	8.000	48.000	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
2	Împăduriri terenuri degradate deținute de persoane fizice și consilii locale	6.000	8.000	48.000	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
3	Împădurirea terenurilor agricole degradate deținute de asociații de proprietari, unități administrativ teritoriale, composesorate, unități de învățământ, unități de cult	30.000	8.000	240.000	-Fondul pentru mediu
4	Înființarea perdelelor forestere de protecție	7.000	12.000	84.000	-Buget de stat
Total 2033 – 2035		49.000		420.000	

Nr. crt.	Categoriile de terenuri	Suprafața ha	Costuri lei/ha	Valoarea lucrărilor de împădurire, mii lei	Surse de finanțare
TOTAL PERIODA 2010 - 2035					
1	Împăduriri terenuri degradate preluate de RNP – Romsilva în administrare de la ADS și terenuri cumpărate	43.200	8.000	345.600	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
2	Împăduriri terenuri degradate deținute de persoane fizice și consilii locale	42.600	8.000	340.800	-Fondul de ameliorare -Bugetul de stat
3	Împădurirea terenurilor agricole	49.300	8.000	394.400	-Măsura 221
4	Împădurirea terenurilor agricole degradate deținute de asociații de proprietari, unități administrativ teritoriale, composesorate, unități de învățământ, unități de cult	255.000	8.000	2.040.000	-Fondul pentru mediu
5	Înființarea perdelelor forestere de protecție	35.900	12.000	430.800	-Buget de stat
Total 2010 - 2035		422.000		3.519.600	

Creșterea suprafețelor ocupate cu pădure, cu suprafața de 422.000 ha, presupune un efort financiar deosebit în perioada 2010 – 2035 care se ridică la **3.519.600 mii lei**, din care:

-1.117.200 mii lei de la bugetul de stat și din Fondul de ameliorare a fondului funciar cu destinație silvică;

- 394.400 mii lei din fonduri externe – măsura 221 din PNDR;

-2.008.000 mii lei din Fondul pentru mediu.

La această sumă trebuie adăugate cheltuielile pentru întreținerea plantațiilor pe o perioadă de 4-6 ani, până la închiderea stării de masiv, care se ridică la cca **6.400.000 mii lei** pentru întreaga perioadă, în funcție de lucrările stabilite cu ocazia controlului anual.

Valoarea totală a lucrărilor de împădurire, până la încheierea stării de masiv, pentru suprafața de 422 mii ha se ridică la cca 9.919.600 mii lei.

4. CONCLUZII

Prin aplicarea Programului național de extindere a suprafețelor de păduri, se va diminua impactul schimbărilor climatice și riscul deșertificării, mai ales în zonele deficitare în păduri, se va ameliora regimul scurgerilor de suprafață și se va diminua riscul producerii inundațiilor, alunecărilor de teren, eroziunilor, colmatării lacurilor de acumulare, se vor introduce în circuitul economic suprafețe importante de teren, se vor ameliora condițiile pedoclimatice pentru culturile agricole – în zonele acoperite de perdele forestiere de protecție, se vor crea coridoare ecologice, se vor crea resurse alternative pentru populație și locuri de muncă – baze solide ale dezvoltării durabile în mediul rural.

Realizarea lucrărilor de împăduriri în vederea extinderii suprafețelor acoperite cu păduri necesită o activitate laborioasă din partea specialiștilor silvici, dar și sprijin susținut din partea Guvernului, a autorităților publice centrale, județene și locale.